

Vlaanderen
is welzijn

De zorgzwaarte bepalen: wat en hoe?

Editie juni 2023

VAPH

VLAAMS AGENTSCHAP VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

vaph.be

Wat is zorgzwaarte en hoe wordt het bepaald?

Zorgzwaarte verwijst naar de hoeveelheid ondersteuning die u als persoon met een handicap nodig hebt in uw dagelijks leven. Als u als meerderjarige persoon met een handicap een persoonsvolgend budget aanvraagt, moet u eerst een ondersteuningsplan persoonsvolgend budget indienen. Daarna wordt uw zorgzwaarte bepaald, aan de hand van het zorgzwaarte-instrument (ZZI).

Het zorgzwaarte-instrument bepaalt zo nauwkeurig mogelijk hoeveel ondersteuning u nodig hebt. Welke ondersteuning u nu al krijgt, speelt daarbij geen rol. Het maakt ook niet uit wie die ondersteuning moet bieden.

Het instrument bestaat uit een reeks vragen die gesteld worden door een medewerker van een multidisciplinair team (MDT) die daarvoor is opgeleid. De antwoorden op die vragen worden omgezet in scores. Op basis van die scores zal de medewerker bepalen:

- hoeveel begeleiding u nodig hebt (B-waarde);
- hoeveel permanentie u nodig hebt (P-waarde).

Foto: Shutterstock

Hoe verloopt het gesprek over uw zorgzwaarte?

Een medewerker van een multidisciplinair team komt naar u toe, bij u thuis of bij de zorgaanbieder die u ondersteunt. U kunt ook een uitnodiging krijgen om naar het kantoor van het multidisciplinair team te komen.

Er moet naast uzelf en de medewerker van het multidisciplinair team minstens één vertrouwenspersoon aanwezig zijn bij het gesprek. U mag zelf beslissen wie: een begeleider, een familielid of een andere vertrouwenspersoon. Vindt u het moeilijk om over uw eigen mogelijkheden en beperkingen na te denken en te praten? Dan mag u nog een extra vertrouwenspersoon kiezen die u vertegenwoordigt.

U beslist zelf of u tijdens het volledige gesprek aanwezig wilt zijn of maar een deel ervan wilt bijwonen. U kunt ook altijd vragen om tijdens het gesprek pauzes in te lassen.

De medewerker van het multidisciplinair team vormt zich vervolgens een beeld van de ondersteuning die u nodig hebt aan de hand van verschillende vragen. De medewerker noteert de antwoorden die u en uw vertrouwenspersonen op de verschillende vragen geven. Op basis van die antwoorden kent hij scores toe.

Die scores mag u al inkijken voordat de medewerker het zorgzwaarte-instrument opstuurt naar het VAPH. Na het gesprek zal de medewerker van het multidisciplinair team op basis van de scores twee waarden bepalen die uw zorgzwaarte weergeven, de B- en de P-waarde. Die waarden zullen u later meegedeeld worden in de beslissing over uw aanvraag.

Wat is het doel van het zorgzwaarte-instrument?

Het zorgzwaarte-instrument brengt op een betrouwbare manier in kaart hoeveel ondersteuning u nodig hebt om uw leven te kunnen organiseren. Het VAPH houdt daar rekening mee om te bepalen hoeveel ondersteuning u kunt krijgen.

Welke vragen worden gesteld tijdens het gesprek over uw zorgzwaarte?

De vragen gaan over uw mogelijkheden: wat kunt u zelf goed en waar hebt u hulp bij nodig? Het kan gaan om handelingen in het dagelijks leven, zoals koken, eten, wassen of naar het toilet gaan. Of het kan gaan om vrijetijdsactiviteiten, verplaatsingen, vriendschappen, relaties, administratie, hulp bij medische aangelegenheden of bij het voorkomen van probleemgedrag ...

Mensen kunnen op verschillende domeinen ondersteuning nodig hebben. Het zorgzwaarte-instrument brengt uw behoefte aan ondersteuning in kaart. Om ervoor te zorgen dat het VAPH niets over het hoofd ziet, is het belangrijk dat u alle vragen zo concreet en volledig mogelijk beantwoordt.

Welke antwoorden moet u geven tijdens het gesprek over uw zorgzwaarte?

Het doel van het zorgzwaarte-instrument is om te bepalen hoeveel ondersteuning u nodig hebt. Uw antwoorden op de vragen moeten daarbij helpen.

Hoe concreter u antwoordt, hoe beter het VAPH uw behoefte aan ondersteuning kan inschatten. Er zijn geen goede of foute antwoorden.

Misschien moet u op heel wat vragen antwoorden dat u ondersteuning nodig hebt. Dat kan best confronterend zijn. Het is echter heel belangrijk dat het VAPH uw ondersteuningsbehoefte op een betrouwbare manier kan bepalen. Beantwoord dus alle vragen zo waarheidsgetrouw mogelijk.

Als u een vraag niet meteen begrijpt, vraag dan gerust wat uitleg. Of licht uw eigen antwoord toe, zodat duidelijk is wat u precies bedoelt.

Wat gebeurt er met uw antwoorden?

Uw antwoorden worden genoteerd en omgezet in scores. Die scores worden gebruikt om uw behoefte aan begeleiding en permanentie te bepalen: de B-waarde en de P-waarde:

- De B-waarde geeft aan in welke mate u overdag begeleiding of ondersteuning nodig hebt van andere personen.
- De P-waarde geeft aan in welke mate u nood hebt aan toezicht of oproepbaarheid van andere personen. Het gaat met andere woorden over de vraag of u een kortere of langere periode alleen kunt zijn, eventueel zonder toezicht of zonder telefonische permanentie.

Het VAPH houdt rekening met die waarden om te bepalen hoeveel ondersteuning u kunt krijgen.

Wilt u uw waarden kennen?

Uw B- en P-waarden worden door het VAPH meegedeeld in de brief met de beslissing over uw aanvraag. Als u sinds 1 april 2016 een aanvraag voor een persoonsvolgend budget hebt ingediend en uw zorgzwaarte daarbij bepaald werd, zijn die waarden ook beschikbaar via:

- het e-loket mijnvaph.be;
- uw multidisciplinair team, dat u ook meer uitleg kan geven.

Foto: Shutterstock

Over het VAPH

Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) biedt ondersteuning in de vorm van:

- tegemoetkomingen voor hulpmiddelen en aanpassingen
- rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH)
- het persoonsvolgend budget (PVB) voor meerderjarigen
- het persoonlijke-assistentiebudget (PAB) voor minderjarigen
- begeleiding en opvang voor minderjarigen door een multifunctioneel centrum (MFC)

Meer informatie vindt u op **www.vaph.be**.

Contact

Hebt u vragen? Neem dan contact op met het VAPH.

Online

www.vaph.be/contacteer-ons

Telefonisch

02 249 30 00

Elke werkdag van 8.30 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur
(op vrijdag en in juli en augustus tot 16.00 uur)

De informatie in deze brochure kan in de loop van de tijd wijzigen.
Surf naar **www.vaph.be** of neem contact op met het VAPH voor de laatste stand van zaken.

